

Diemen, Onderdoorgang Ouddiemerlaan (DOO)

Een inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O) door middel van mechanische boringen

J. de Moor

Diemen, Onderdoorgang Ouddiemerlaan (DOO)

Een inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O) door middel van mechanische boringen

J. de Moor

Rapport EARTH Integrated Archaeology Rapporten 105

Opdrachtgever Buro de Brug

© 2018 www.earth-arch.eu

COLOFON

EARTH Integrated Archaeology Rapporten 105

Diemen, Onderdoorgang Ouddiemerlaan (DOO)

Een inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O) door middel van mechanische boringen

Auteur:

J. de Moor

In opdracht van: Buro de Brug

© EARTH Integrated Archaeology Amersfoort, augustus 2018

Foto's en tekeningen: EARTH Integrated Archaeology, tenzij anders vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

EARTH Integrated Archaeology aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:

drs. T. Vanderhoeven

EARTH Integrated Archaeology BV

Senior KNA-archeoloog

ISSN 2211-1077

EARTH Integrated Archaeology

Tel 033-4554127

Basicweg 19

3821 BR Amersfoort

Email contact@earth-arch.eu

INHOUDSOPGAVE

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Administratieve gegevens	4
Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding van het onderzoek en onderzoekskader	7
1.2 Leeswijzer	8
2 Resultaten verkennend booronderzoek	9
2.1 Onderzoeksvragen en onderzoeksmethodiek	9
2.2 Resultaten	10
3 Conclusies en advies	12
Literatuur	14
Lijst met Afbeeldingen	14
Bijlagen	

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Datum	Augustus 2018
Uitvoeringsperiode	Juni - augustus 2018
Opdrachtgever:	Buro de Brug Surinameplein 35 1058 GM Amsterdam
Contactpersoon:	J.-W. Oudhof
Uitvoerder:	EARTH Integrated Archaeology B.V. Basicweg 19 3821 BR Amersfoort Tel.: 033-4554127 Email: contact@earth-arch.eu
Opsteller onderzoek:	J.J.W. de Moor
Provincie:	Noord-Holland
Gemeente:	Diemen
Plaats:	Diemen
Projectnaam	Diemen, Onderdoorgang Ouddiemerlaan (DOO), Inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O)
Toponiem:	Onderdoorgang Ouddiemerlaan
Kaartblad:	25G
Huidig grondgebruik	Bebouwing, spoorlijn, station, park, struikgewas
CMA/AMK-status	n.v.t.
Archis-monumentnummer	n.v.t.
Coördinaten (centrumcoördinaten):	126379/484237
Oppervlakte plangebied	Circa 28000 m ²
Bevoegde overheid:	Mevr. H.M. Caro Beleidsmedewerker RO, Team Ruimtelijk Beleid Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling Gemeente Diemen D.J. den Hartoglaan 1 1111 ZB Diemen
ARCHIS- onderzoeksmeldingsnummer:	4614573100
Beheer en plaats documentatie:	EARTH Integrated Archaeology B.V., Amersfoort
Kaart plangebied:	Zie Afbeelding I
Onderzoekskader:	Inventariserend veldonderzoek verkennende fase door middel van grondboringen in het kader van kennisontwikkeling

SAMENVATTING

In opdracht van Buro de Brug heeft EARTH Integrated Archaeology een inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen (IVO-O, verkennende fase) uitgevoerd. De aanleiding voor het archeologisch vooronderzoek is dat de beoogde toekomstige ombouw van de huidige bovengrondse spoorovergang naar een tunnel onder het spoor door (waarbij ontgravingen tot 10 meter onder maaiveld zijn voorzien), binnen het plangebied schadelijk kan zijn voor de eventueel aanwezige behoudenswaardige archeologische resten in de bodem en dan met name resten die zich mogelijk in de top van het pleistocene zand bevinden.

Doel- en vraagstelling

Hoewel in het uitgevoerde bureauonderzoek is aangegeven dat nader onderzoek naar de top van het pleistocene dekzand niet zinvol wordt geacht, is door ProRail besloten om toch nader onderzoek uit te laten voeren naar de top van het pleistocene zand, met name, omdat kennis omtrent dit niveau waarin resten uit de steentijd kunnen voorkomen zeer beperkt is en - met het oog op mogelijke toekomstige diepe bodemingrepen in de (nabije) omgeving van het plangebied - kennisvermeerdering op dit vlak gewenst is. Onderhavig onderzoek is in sterke mate gericht op het verkrijgen van inzicht in de aard en diepteligging van het pleistocene dekzand in het plangebied, daarnaast dient inzicht verkregen te worden in de bodemopbouw vanaf de top van het pleistocene dekzand tot aan het huidige maaiveld.

Methode

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de eisen die in de KNA 4.0 worden gesteld aan een inventariserend veldonderzoek verkennende fase door middel van boringen. De 4 boringen zijn uitgevoerd met behulp van een 7 cm mechanische aqualock boor en zijn tot 10 meter onder maaiveld gezet.

Resultaten en advies

Het uitgevoerde onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat in de ondergrond van Diemen wel degelijk intacte begraven dekzandlandschappen met een intacte podzolbodem aanwezig zijn. De aanwezigheid van deze intacte podzolbodems geeft aan dat het landschap voor langere tijd stabiel is geweest en daarmee geschikt is geweest voor bewoning. Dergelijke intacte landschappen kunnen aanleiding geven tot het verhogen van de archeologische verwachting voor met name het Mesolithicum.

EARTH Integrated Archaeology adviseert dan ook om voor toekomstige projecten waarbij in de gemeente Diemen bodemingrepen zijn voorzien tot in de top van het pleistocene dekzand, archeologisch onderzoek in de vorm van verkennende (mechanische aqualock) boringen uit te voeren, ten einde na te gaan of zich ter plekke een intact dekzandlandschap bevindt.

De gegevens die bij dit type onderzoek worden verzameld, dragen bij aan een meer gedetailleerde reconstructie van het begraven dekzandlandschap, zodat er meer duidelijkheid ontstaat waar zich in de ondergrond de relatief hoge delen van het dekzand bevinden en waar zich de relatief lage delen van het dekzandlandschap bevinden. Een dergelijke morfologische indeling van het dekzandlandschap is een belangrijke tool (in combinatie met de informatie omtrent bodemhorizonten in het dekzand) bij het opstellen van archeologische verwachtingsmodellen voor het begraven dekzandlandschap. Daarnaast levert onderzoek naar het begraven dekzandlandschap nieuwe kennis op omtrent de bewoningsgeschiedenis van de vroege prehistorie in de gemeente Diemen. Tot op heden is onze kennis van deze periode van jagers-verzamelaars in de regio zeer beperkt, omdat hier vrijwel nooit onderzoek naar is en wordt verricht. Onderhavig onderzoek heeft daarmee duidelijk gemaakt dat met een relatief beperkte onderzoeksinspanning toch waardevolle gegevens verkregen kunnen worden, gegevens die zeer bruikbaar zijn bij het verbeteren van het archeologisch verwachtingsmodel m.b.t. de vroege prehistorie in de gemeente Diemen.

Dit onderzoek was gericht op kennisontwikkeling m.b.t. het begraven dekzandlandschap, niet op het opsporen van archeologische vindplaatsen (archeologische resten zijn ook niet aangetroffen). Dit neemt niet weg dat indien tijdens de uitvoering van het grondwerk archeologische (toevals)vondsten worden gedaan, nog steeds de wettelijke plicht geldt deze te melden bij de bevoegde overheid, zoals staat aangegeven in de Erfgoedwet (Art. 5.10).

I INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek en onderzoekskader

Ter verhoging van de veiligheid van diverse spoortrajecten in Nederland, zijn ProRail en Movares bezig met het aanpassen van diverse spookruisingen. Eén van deze spookruisingen is de kruising van de spoorlijn Amsterdam-Amersfoort met de Ouddiemerlaan te Diemen (zie Afb. 1). Hier zal de bestaande gelijkvloerse overweg Ouddiemerlaan bij station Diemen worden verwijderd en zal een onderdoorgang voor het verkeer worden gerealiseerd.

Afbeelding 1: Locatie van het plangebied.¹ Het plangebied ligt tussen het centrum van Diemen en Diemen-Noord en strekt zich langs de Ouddiemerlaan uit aan weerszijden van de spoorlijn Amsterdam-Weesp (zie tevens Afb 2).

De voorziene ontgravingen hebben een oppervlakte van ca. 10.000 m² en de onderdoorgang wordt tot op een diepte van ongeveer 10 meter onder maaiveld aangelegd. Deze ontgravingen kunnen binnen het plangebied schadelijk zijn voor de eventueel aanwezige behoudenswaardige archeologische resten in de bodem. Teneinde hierin inzicht te verkrijgen, is in 2018 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd.²

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat er vooral resten vanaf de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd verwacht kunnen worden en dat de verwachting op het aantreffen van resten uit de steentijd en de periode IJzertijd tot en met Vroege Middeleeuwen laag is.³ Hoewel in het opgestelde selectieadvies is aangegeven dat vervolgonderzoek gericht dient te zijn op de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd, is door ProRail besloten toch nader onderzoek uit te laten voeren naar de top van het pleistocene zand. Met name, omdat kennis omtrent

¹ Bron: Kadaster/Topografische Dienst Nederland.

² Oudhof 2018.

³ Oudhof 2018; deze lage verwachting komt voor de Steentijd met name voort uit het niet beschikbaar zijn van gegevens m.b.t. het pleistocene dekzand.

dit niveau waarin resten uit de Steentijd kunnen voorkomen zeer beperkt is en het genereren van onderzoeksgegevens en kennisvermeerdering op dit vlak gewenst is. Met het oog op mogelijke toekomstige diepe bodemingrepen in de (nabije) omgeving van het plangebied kan op deze manier een beter en gedegen onderbouwd besluit t.a.v. archeologie worden genomen.

EARTH Integrated Archaeology is door Buro de Brug verzocht om dit nadere archeologisch onderzoek t.b.v. de kennisontwikkeling van de bodemopbouw uit te voeren.

1.2 Leeswijzer

In Hoofdstuk 1 is een korte inleiding op het onderzoek weergegeven en is aangegeven binnen welke kaders het Inventariserend Veldonderzoek verkennende fase is uitgevoerd. In hoofdstuk 2 zijn vervolgens de onderzoeksdoelstelling en -methode beschreven en zijn de resultaten van Inventariserend Veldonderzoek verkennende fase weergegeven. In hoofdstuk 3 zijn de conclusies van het onderzoek opgenomen. De gegevens van de verkennende boringen zijn opgenomen in Bijlage 1.

2 RESULTATEN VERKENNEND BOORONDERZOEK

2.1 Onderzoeksvragen en onderzoeksmethodiek

Onderhavig onderzoek is gericht op het verkrijgen van inzicht in de aard en diepteligging van het pleistocene dekzand in het plangebied, daarnaast dient inzicht verkregen te worden in de bodemopbouw vanaf de top van het pleistocene dekzand tot aan het huidige maaiveld. Hiertoe zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat is de opbouw, het reliëf en de gaafheid van de top van het pleistocene oppervlak?
2. Indien de top van het pleistocene oppervlak niet intact is, wat is de aard, en diepte en omvang van de verstoring en wat is de oorzaak van de verstoring?
3. Wat is de stratigrafie van het dekzand en de archeologische potentie daarvan?
4. Wat is de stratigrafie van de holocene afzettingen en de archeologische potentie daarvan?

Teneinde inzicht te verkrijgen in de opbouw van de bodem, zijn verspreid in het plangebied vier boringen gezet (zie Afb. 2). Vanwege de vele infrastructurele belemmeringen (spoorlijn, wegen, kabels & leidingen) in het plangebied, was het niet mogelijk om de boringen in een regulier boorgrid te plaatsen.⁴ De boringen zijn gezet met een mechanische Aqualockboor, waarbij de boorkern een diameter heeft van 70 mm. De boringen zijn tot 10 meter onder maaiveld gezet en van elke boring is de diepteligging van de top van het dekzand ten opzichte van het maaiveld en NAP bepaald. Van iedere boring is het hele bodemtraject vanaf het maaiveld tot in de C-horizont van het dekzand beschreven conform de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 5.2.⁵ Binnen de ASB wordt de lithologische beschrijving van de NEN5104 gebruikt en wordt de bodemkundige indeling van Stiboka gebruikt.⁶ De boorbeschrijvingen zijn digitaal gedaan m.b.v. Terrainindex software. Indien sprake was van een intact bodemprofiel in de top van het dekzand, is hiervan de bovenste 50 bemonsterd en vervolgens nat gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 1 mm. Het zeefresidu is onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De locaties van de boringen zijn in een GIS gezet, waarbij de RD coördinaten zijn bepaald. De boorpunten zijn in het veld met een DGPS uitgezet, waarbij tevens de NAP hoogte is ingemeten. De nauwkeurigheid van de metingen bedraagt voor de X, Y en Z waarden 30 mm.

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-O verkennende fase) is uitgevoerd conform de BRL 4000 (Protocol 4003) en de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) versie 4.0.⁷ Voor aanvang van het veldwerk is een Plan van Aanpak opgesteld, is een KLIC melding gedaan en is het onderzoek aangemeld bij Archis.

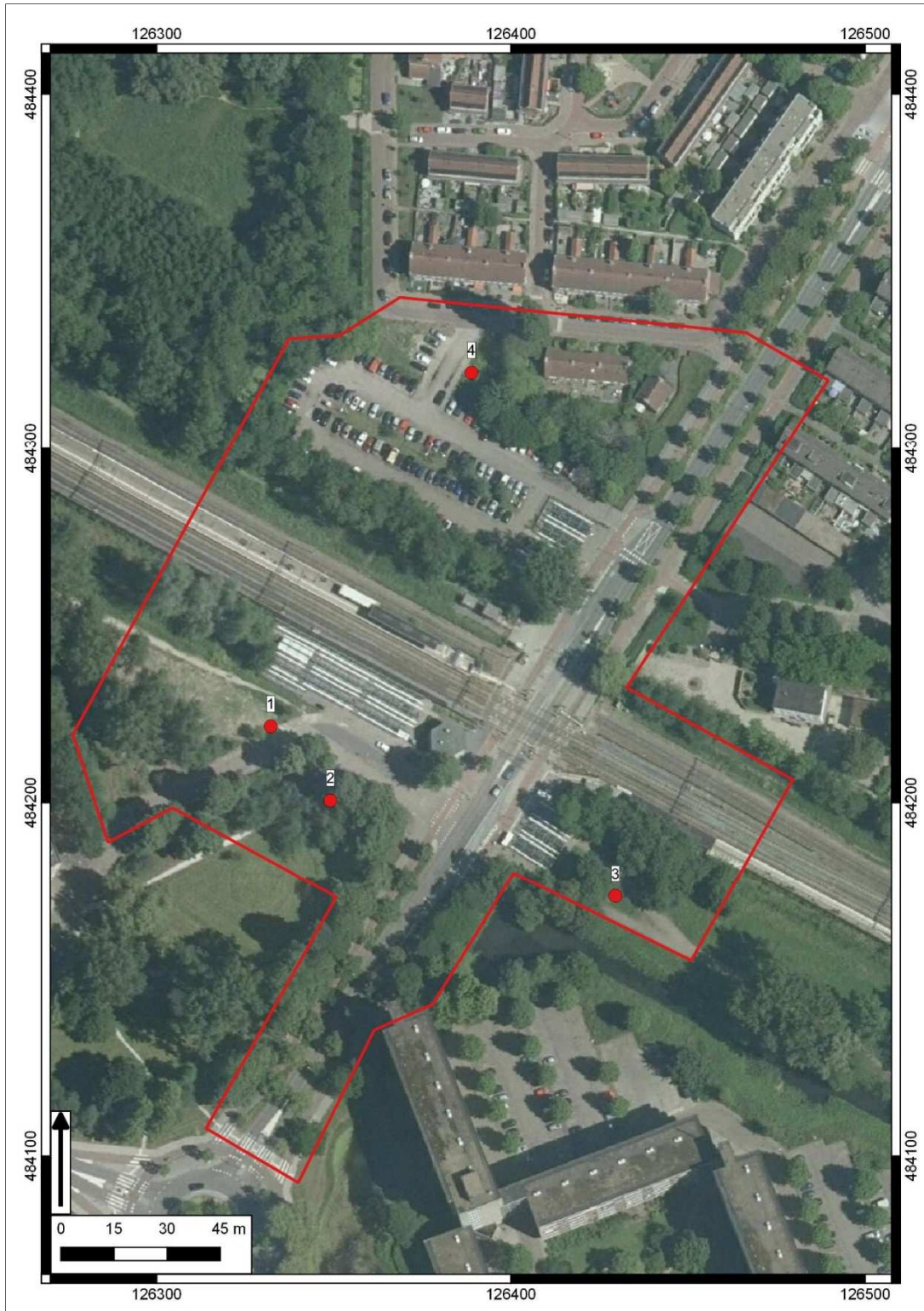
De boorgegevens en boorprofielen zijn in Bijlage I opgenomen.

⁴ Gezien het specifieke doel van dit onderzoek was dit geen belemmering, aangezien de 4 boringen die verspreid in het plangebied zijn gezet in principe ruim voldoende informatie over bodemopbouw en landschap opleveren.

⁵ Bosch 2008.

⁶ De Bakker & Schelling 1989.

⁷ SIKB 2016.

Afbeelding 2: Boorpuntenkaart verkennend booronderzoek.

2.2 Resultaten

De vier boringen die in het plangebied zijn uitgevoerd laten een vrij uniforme opbouw van de bodem zien. De basis van alle boringen bestaat uit een pakket matig fijn zand. Dit zand betreft het laatpleistocene dekzand en behoort geologisch (en lithostratigrafisch) gezien tot de Formatie van Boxtel (Laagpakket van Wierden). In dit zand is in drie van de vier van de boringen een profiel aangetroffen dat duidt op erosie/verspoeling van het oorspronkelijke oppervlak. Na erosie heeft er vermoedelijk weer enige begroeiing plaatsgevonden waarbij er

zeer beperkte bodemvorming in de vorm van enige humusaanrijking heeft plaatsgevonden (boringen 1-3). Deze humusaanrijking heeft vermoedelijk in vrij natte condities plaatsgevonden gedurende een relatief korte periode. Onder dergelijke omstandigheden treedt slechts in zeer beperkte mate bodemvorming op. Ook kan er vanuit bovenliggend (en later gevormd) veen nog enige humusinspoeling in de top van het dekzand hebben plaatsgevonden.

In boring 4 is in de top van het pleistocene dekzand een intacte podzolbodem aangetroffen. Een intacte podzolbodem bevat (van boven naar beneden) de volgende kenmerkende bodemhorizonten:

- A horizont: in deze bovenste horizont heeft humusaanrijking plaatsgevonden; de horizont is zeer donker van kleur, is sterk humeus en kan zelfs een iets venig karakter hebben.
- E horizont: dit is de zogenaamde uitspoelingshorizont, hier zijn humus, ijzer en aluminium uitgespoeld. Deze horizont heeft vaak een kenmerkende grijze kleur. In boring 4 was (mogelijk door latere door recente humusinspoeling vanuit het bovenliggende veen) het onderscheid tussen de A en E horizont moeilijk te maken, in dit geval wordt dit aangegeven als een AE horizont, welke donkergrijs van kleur is.
- B horizont: in deze donkerbruin gekleurde horizont zijn zowel humus, almede ijzer- en aluminiumdeeltjes vanuit de bovenliggende horizonten ingespoeld.
- C horizont: dit betreft het zogenaamde moedermateriaal dat niet door bodemvorming is beïnvloed. Dit matig fijne zand bevat geen humus en ijzer-/aluminiumdeeltjes en heeft een lichtbruine kleur.

De top van het dekzand bevindt zich tussen de 842 en 872 cm onder maaiveld (948 – 1003 cm -NAP). Boven het dekzand bevindt zich een laag rietveen van maximaal een meter dikte (in boring 4), in boringen 1-3 is de veenlaag dunner (< 50 cm) en bevat het veen een laagje matig tot sterk siltige, sterk humeuze klei. Het veen betreft het zogenaamde Basisveen dat lithostratigrafisch tot de Formatie van Nieuwkoop wordt gerekend.

Hierboven bevindt zich een pakket matig siltige, humusarme slappe grijze klei met weinig riet- en schelpresten. Het sediment is zeer fijn horizontaal gelaagd (laagjes van enkele mm's dikte). Dit sediment behoort tot het Laagpakket van Wormer van de Formatie van Naaldwijk en betreft afzettingen die gevormd zijn in een zeer laag energetisch (bijna stilstaand water) marien milieu, vermoedelijk een komgebied of een rietmoeras.

Hierboven ligt een laag bestaande uit fijnzandige klei, die veelal horizontaal gelaagd is en schelpresten bevat. Ook dit sediment behoort tot het laagpakket van Wormer (Formatie van Naaldwijk) en is afgezet in een marien wad-/kweldermilieu, waarbij de dynamiek hoger was vergeleken met het onderliggende sediment. Hierboven ligt een pakket matig siltige, slappe klei dat sterk vergelijkbaar is met het onderste pakket klei. Ook hier gaat het om afzettingen behorende tot het Laagpakket van Wormer, afgezet in een zeer laag energetisch marien milieu (rietmoeras of komgebied). Het pakket mariene sedimenten heeft een totale dikte van ruim 3 meter en wordt afgedekt door een pakket zeggeveen van 1,6 tot 2,7 meter dikte. Het veenpakket behoort lithostratigrafisch gezien tot het Hollandveen laagpakket van de Formatie van Nieuwkoop. De top van het veenpakket is veraard en in boring 3 bevinden zich in de bovenste 70 cm van het veenpakket enkele sterk humeuze "vuile" kleilagen die puin, aardewerk, mortel en fosfaatvlekken bevatten. Deze combinatie van indicatoren maakt het waarschijnlijk dat het hier een bewoningslaag betreft die gebaseerd op het aardewerk en mortel mogelijk in de 19^e eeuw gedateerd kan worden. Mogelijk is deze bewoningslaag te relateren aan de boerderij "Kent U Zelve", die tot in de 20ste eeuw nabij de locatie van boring 3 in het plangebied heeft gestaan.⁸

De top van het profiel bestaat uit een dik (2 tot bijna 3,5 meter) pakket ophoogzand.

De bovenste 50 cm van het dekzand in boring 4 (met de intacte podzolbodem) is bemonsterd en nat gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 1 mm. Het residu is onder een binoculair met een vergroting van 6,3x tot 59x onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. In het monster zijn geen primaire archeologische indicatoren aangetroffen (dit zijn directe aanwijzingen voor menselijke activiteiten/aanwezigheid). Wel is in het monster veel houtskool aanwezig en ook zijn enkele stukjes knappersteen in het monster aangetroffen. Beide zijn echter geen directe aanwijzing voor menselijke activiteiten en/of aanwezigheid in het plangebied.

⁸ Zie ook p. 16/17 en Afbeelding 11 in het bureauonderzoek (Oudhof 2018).

3 CONCLUSIES EN ADVIES

Het verkennend booronderzoek in het plangebied heeft duidelijk gemaakt dat zich in de ondergrond van Diemen (op een diepte van ongeveer 9-10 meter -NAP) een ten dele intact begraven dekzandlandschap bevindt. Dit dekzand behoort stratigrafisch gezien tot de Formatie van Boxtel en bestaat uit een uniform pakket matig fijn zand. Ten noorden van de huidige spoorlijn is een intact begraven dekzandlandschap aangetroffen (boring 4), dat wil zeggen dat er in de top van het dekzand een volledig ontwikkelde en niet geërodeerde podzolbodem aanwezig is. Ten zuiden van de huidige spoorlijn is het begraven dekzandlandschap niet intact, hier heeft enige aftopping en/of herwerking van de top van het dekzand plaatsgevonden, vermoedelijk door stromend water. In deze delen is geen goed ontwikkelde (podzol)bodem aanwezig, maar slechts een dunne laag met humusaanrijking direct op het moedermateriaal (C-horizont). De dikte van de verstoring bedraagt vermoedelijk maximaal enkele tientallen centimeters, hiermee is een eventuele vondstlaag niet meer aanwezig.

Op plaatsen waar de top van het dekzand nog intact is, bestaat de kans dat hier nog intacte archeologische steentijdresten aangetroffen kunnen worden. De aanwezigheid van een intacte podzolbodem geeft namelijk aan dat het landschap voor langere tijd stabiel is geweest en daarmee geschikt is geweest voor bewoning. In dergelijke intacte afgedekte dekzandlandschappen zijn onder andere in de Flevopolder en Zeeuws-Vlaanderen diverse vindplaatsen uit vooral het Mesolithicum aangetroffen, de archeologische potentie van dit begraven (intacte) dekzandland is in principe hoog. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat de bovenkant van het dekzand waar deze vindplaatsen zijn aangetroffen, veelal iets minder diep t.o.v. NAP ligt vergeleken met het begraven dekzandlandschap in Diemen. Dieper liggende dekzandlandschappen zijn als gevolg van de stijgende zeespiegel tijdens het begin van het Holoceen eerder verdrongen en daarmee zijn deze dekzandlandschappen minder lang bewoonbaar geweest dan de meeste begraven dekzandlandschappen in de Flevopolder.

De Holocene afzettingen in het plangebied bestaan uit mariene afzettingen behorende tot het Laagpakket van Wormer (Formatie van Naaldwijk) en uit veenpakketten (Basisveen- en Hollandveen laagpakketten van de Formatie van Nieuwkoop). De mariene sedimenten bestaan uit afzettingen die onder water zijn afgezet, de archeologische potentie is daarmee laag. De top van het bovenste veenpakket (Hollandveen laagpakket) is veraard, hetgeen een indicatie is dat de top van de veenlaag aan het oppervlak heeft gelegen en dus mogelijk bewoonbaar is geweest.

Het uitgevoerde onderzoek heeft duidelijk gemaakt dat in de ondergrond van Diemen wel degelijk intacte begraven dekzandlandschappen met een intacte podzolbodem aanwezig zijn. De aanwezigheid van deze intacte podzolbodems geeft aan dat het landschap (ondanks de relatief diepe ligging van het dekzand) voor langere tijd stabiel is geweest en daarmee geschikt is geweest voor bewoning. Dergelijke intacte landschappen kunnen aanleiding geven tot het verhogen van de archeologische verwachting voor met name het Mesolithicum.

EARTH Integrated Archaeology adviseert dan ook om voor toekomstige projecten waarbij in de gemeente Diemen bodemingrepen zijn voorzien tot in de top van het pleistocene dekzand archeologisch onderzoek in de vorm van verkennende (mechanische aqualock) boringen uit te voeren, ten einde na te gaan of zich ter plekke een intact dekzandlandschap bevindt.

De gegevens die bij dit type onderzoek worden verzameld, dragen bij aan een meer gedetailleerde reconstructie van het begraven dekzandlandschap, zodat er meer duidelijkheid ontstaat waar zich in de ondergrond de relatief hoge delen van het dekzand bevinden en waar zich de relatief lage delen van het dekzandlandschap bevinden. Een dergelijke morfologische indeling van het dekzandlandschap is een belangrijke tool (in combinatie met de informatie omtrent bodemhorizonten in het dekzand) bij het opstellen van archeologische verwachtingsmodellen voor het begraven dekzandlandschap.

Daarnaast levert onderzoek naar het begraven dekzandlandschap nieuwe kennis op omtrent de bewoningsgeschiedenis van de vroege prehistorie in de gemeente Diemen. Tot op heden is onze kennis van deze periode van jagers-verzamelaars in de regio zeer beperkt, omdat hier vrijwel nooit onderzoek naar is en wordt verricht. Onderhavig onderzoek heeft daarmee duidelijk gemaakt dat met een relatief beperkte onderzoeksinspanning toch waardevolle gegevens verkregen kunnen worden, gegevens die zeer bruikbaar zijn bij het verbeteren van het archeologisch verwachtingsmodel m.b.t. de vroege prehistorie in de gemeente Diemen.

Dit onderzoek was gericht op kennisontwikkeling m.b.t. het begraven dekzandlandschap, niet op het opsporen van archeologische vindplaatsen (archeologische resten zijn ook niet aangetroffen). Dit neemt niet weg dat nog steeds de wettelijke plicht geldt dat indien tijdens de uitvoering van het grondwerk archeologische (toevals)vondsten worden gedaan, deze te melden bij de bevoegde overheid, zoals staat aangegeven in de Erfgoedwet (Art. 5.10).

LITERATUUR

Bosch, J.H.A., 2005. Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, Versie 5.2. Utrecht (TNO-rapport, NITG 05-043-A).

Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus. Wageningen.

Oudhof, J.W., 2018. Diemen, Onderdoorgang Ouddiemerlaan (DOO). Buro de Brug Rapporten B18-358, Amsterdam.

SIKB, 2016. Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.0. SIKB, Gouda.

LIJST MET AFBEELDINGEN

Afbeelding 1: Locatie van het plangebied.⁹ Het plangebied ligt tussen het centrum van Diemen en Diemen-Noord en strekt zich langs de Ouddiemerlaan uit aan weerszijden van de spoorlijn Amsterdam-Weesp (zie tevens Afb 2).

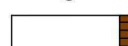

Afbeelding 2: Boorpuntenkaart verkennend booronderzoek.

⁹ Bron: Kadaster/Topografische Dienst Nederland.

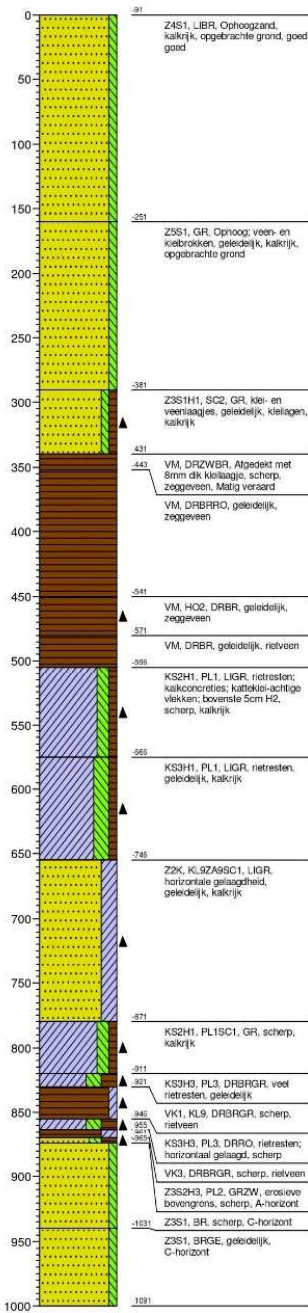
BIJLAGE I BOORGEGEVENS

Algemene beschrijvingsmethode	ASB					
Soort boring	BAR					
Kaartblad	25G					
Projectnummer EARTH	2018-032					
Projectnaam	IVO-O Onderdoorgang Ouddiemerlaan					
Organisatie/ Uitvoerder; beschrijver lithologie	EARTH Integrated Archaeology; J. de Moor					
Onderzoeksmeldingsnummer	4614573100					
Coördinatensysteem	RD2000					
Locatiebepaling	LDGZ					
Referentievlak	NAP					
Bepaling maaiveldhoogte	MDGP					
Opdrachtgever	Buro de Brug					
Vertrouwelijkheid	Openbaar					
Bodemgebruik	Bebouwing, spoorlijn, station, park, struikgewas					
Gemiddeld laagste grondwaterstand	150 cm -MV					
Gemiddeld hoogste grondwaterstand	100 cm -MV					
Boring	Xcoörd	Ycoörd	NAP mv (cm)	Top dekzand -MV (cm)	Top dekzand NAP (cm)	Bodemprofiel top dekzand
1	126332,19	484221,57	-91	870	-961	AC-C
2	126349,04	484200,64	-93	855	-948	AC-C
3	126429,5	484173,58	-85	872	-957	AC-C
4	126388,87	484321,49	-161	842	-1003	AEBC

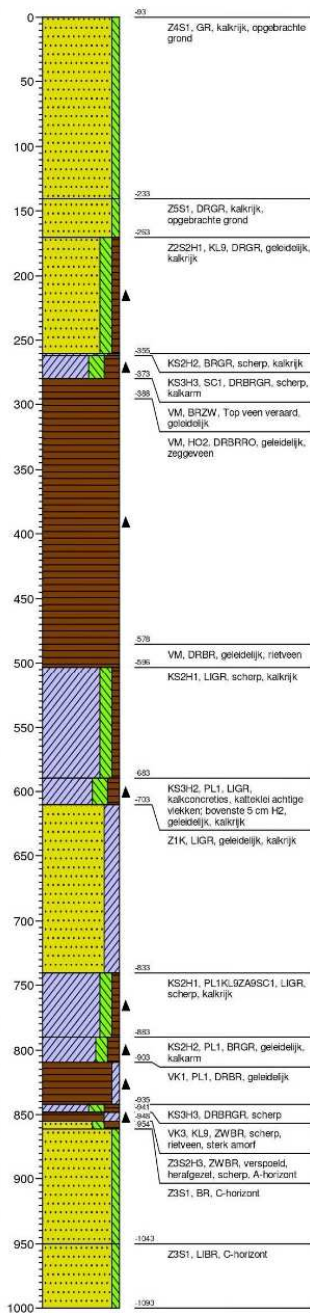
Algemene legenda NEN5104

klei	veen	zand	overige toevoegingen
 Klei, zwak siltig	 Veen, mineraalarm	 Zand, kleiig	 zwak humeus
 Klei, matig siltig	 Veen, zwak kleiig	 Zand, zwak siltig	 matig humeus
 Klei, sterk siltig	 Veen, sterk kleiig	 Zand, matig siltig	 sterk humeus
 Klei, uiterst siltig	 Veen, zwak zandig	 Zand, sterk siltig	 zwak grindig
 Klei, zwak zandig	 Veen, sterk zandig	 Zand, uiterst siltig	 matig grindig
 Klei, matig zandig			 sterk grindig
 Klei, sterk zandig			

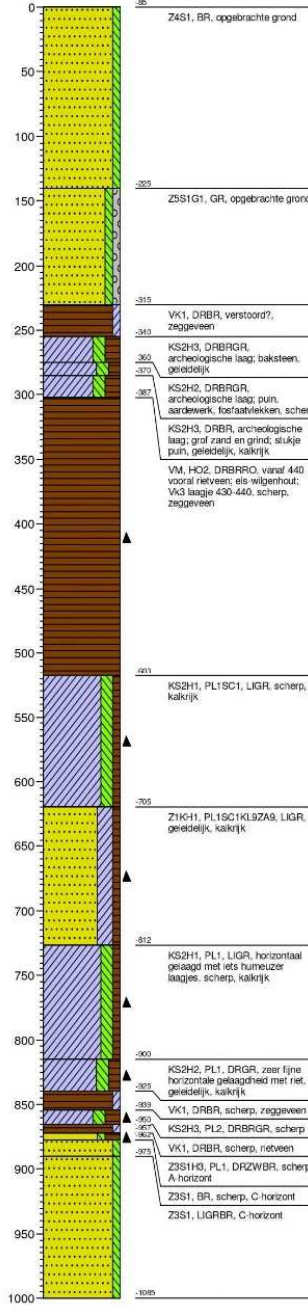
Boring: Diemen1
 X: 126332.19
 Y: 484221.57
 Maaiveld (m -NAP) -0,911

Boring: Diemen2
 X: 126349.04
 Y: 484173.64
 Maaiveld (m -NAP) -0,934

Boring: Diemen3
 X: 126429.50
 Y: 484173.58
 Maaiveld (m -NAP) -0,854

Boring: Diemen4
 X: 126388.87
 Y: 484321.49
 Maaiveld (m -NAP) -1,608

